МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури та мистецтв
Кафедра театрознавства та акторської майстерності

Затверджено
На засіданні кафедри театрознавства та
акторської майстерності
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29.08. 2024 р.)
Гарант ОПП «Акторське мистецтво
драматичного театру і кіно»

доц. Олександр ПЛАХОТНЮК

Гарант ОПП «Театрознавство»

доц. Софія РОСА-ЛАВРЕНТІЙ

Декан факультету

доц. Мирослава ЦИГАНИК

СИЛАБУС / SYLABUS

з навчальної дисципліни

«ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА СУЧАСНИХ НАПРЯМКІВ СВІТОВОГО ТЕАТРУ»,

що викладається в межах
ОПП «Акторське мистецтво драматичного театру і кіно»,
ОПП «Театрознавство»
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів
із спеціальності 026 «Сценічне мистецтво»

Львів – 2024 р.

Назва дисципліни	Теорія і практика сучасних напрямків світового театру
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Валова, 18.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв, кафедра театрознавства та акторської майстерності
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	02 Культура і мистецтво 026 Сценічне мистецтво.
Викладачі дисципліни	Лаврентій Р. Я., кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри театрознавства та акторської майстерності
Контактна інформація викладачів	roman.lavrentii@lnu.edu.ua
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	У день проведення практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Zoom або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка навчальної дисципліни	https://kultart.lnu.edu.ua/course/teoriia-i-praktyka-suchasnykh-napriamkiv-svitovoho-teatru
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Теорія та практика сучасних напрямків світового театру» є вибірковою дисципліною із спеціальності 026 Сценічне мистецтво для освітніх програм «Акторське мистецтво драматичного театру і кіно» та «Театрознавство» другого (магістерського) рівня, яка викладається в II семестрі в обсязі 4 кредитів (за ЄвропейськоюКредитно-Трансферною Системою ECTS).
Семестровий (підсумковий) контроль	Залік у кінці семестру навчального року. Усний
Коротка анотація дисципліни	Курс розроблено з урахуванням знань студентів з історії світового театру, отриманих на освітньому рівні бакалавр. Його укладено так, щоб, актуалізувавши набуті знання з подій та явищ XX ст., студенти могли отримати інструменти для аналізу та розуміння мистецьких явищ XXI ст., актуальних сьогодні. Пропонується для вивчення широкий спектр театральних напрямків, з акцентом на персоналіях конкретних митців та течій, представниками яких вони є. Особливу увагу приділено відеоматеріалам, які допомагають знайомити студентів із найкращими взірцями сучасного театру та сприяють формуванню у них власної точки зору на ті чи інші події. Курс також передбачає обов'язкову контекстуалізацію та порівняння театральних процесів за кордоном та в Україні задля глибшого усвідомлення слухачами позитивних та проблемних зон сучасного вітчизняного театрального мистецтва, як і питань вагомості міжнаціональних контактів та взаємовпливів.
Мета та цілі дисципліни	*Метою* вивчення вибіркової дисципліни «Теорія та практика сучасних напрямків світового театру» є розширення та поглиблення знань студентів з актуальних питань сучасного театру. Курс орієнтовано не лише на знайомство з творчістю найвидатніших митців актуального світового театру, а й на розвиток самостійного критичного мислення студентів, здатності аналізувати складні твори сучасного театру.
Ключові слова	Актуальне театральне мистецтво, національні театральні школи, сучасний репертуар, сучасна драматургія
Формат дисципліни	Очний

	Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем
Тривалість навчальної дисципліни	Один семестр
Обсяг навчальної дисципліни	120 год. : **32** години аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годинпрактичних занять та **88** годин самостійної
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студенти будуть : **а) знати**: - тенденції та напрями розвитку сучасного світового театру, акторського мистецтва зокрема; - закони та алгоритми сучасних підходів у підготовці вистави різних режисерів; - володіти інформацією про найвідоміші театри, режисерів, вистави, фестивалі; - найвидатніших представників сучасних національних театральних шкіл; - взаємозв'язок теорії та практики в сучасному театрі, впливи на театральних діячів сучасних гуманітарних наук – історії, філософії, психології, соціології; **б) уміти:** - витлумачити складні явища актуального театрального мистецтва; - професійно та самостійно аналізувати вистави сучасного театру; - аналізувати акторські роботи у сучасному театрі; - презентувати свої міні-дослідження на тему сучасних театральних діячів та мистецтва

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	**Аналітичні навички**: вивчення концептуальних засад сценічного мистецтва дозволить розвинути здатність аналізувати складні ситуації, розбирати проблеми на складові та визначати оптимальні рішення. **Навички критичного мислення**: дисципліна спонукає до критичного аналізу та оцінки інформації, теорій та концепцій, що сприяє розвитку в здобувачів здатності обґрунтовувати свої погляди та приймати інформовані рішення. **Комунікаційні навички**: вивчення дисципліни розвиває уміння висловлювати свої думки письмово та усно, спілкуватися з іншими людьми, а також слухати і розуміти інших.
Теми	ТЕМА 1. Театральна мова XX століття як основа актуального сценічного мистецтва ТЕМА 2. Театр художника як відповідь на кризу гуманізму ТЕМА 3. Театр тіла, його ґенеза у XX ст.; фізичний театр ТЕМА 4. Антропологія театру: пошуки сучасного театру як продовження досвіду XX ст. ТЕМА 5. Литовський театр другої половини XX-початку XXI століття. ТЕМА 6. Польський театр кінця XX - початку XXI століття. ТЕМА 7. Німецький театр кінця XX - початку XXI століття. ТЕМА 8. Провідні західно-європейські театральні колективи та розвиток актуальної театральної мови.
Пререквізити	-
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання дисципліни	Презентація, лекції, колаборативне навчання (форми – групові проекти, спільні розробки, тьюторство, навчальні спільноти і т. д.) проектно-орієнтоване навчання, дискусія.
Необхідне обладнання	Із урахуванням особливостей навчальної дисципліни. Вивчення курсу може не потребувати використання програмного забезпечення, крім загально вживаних програм і операційних систем.
Література для вивчення навчальної дисципліни	Уся література, яку здобувачі вищої освіти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачі вищої освіти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел інформації, яких немає у списку рекомендованих. **Основна література**: 1. Апчел О. Документальний театр у контексті сучасної художньої культури. Автореф. дис.. канд.. мист. Харків, 2014. 2. Барба Е. Паперове каное: путівник по театральній антропології. Львів: Літопис, 2001. 3. Брук П. Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр. Львів: Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005. 4. Васильєв С. Опанування жанрів журналістики в рамках семінару з театральної критики. навч. посібник. Київ: Факт, 2008. 5. Веселовська Г. Сучасне театральне мистецтво: навч. посібник. Київ, 2014. 6. Ґротовський Є. Театр. Ритуал. Перформер. Львів: Літопис, 1999. 7. Клековкін О. THEATRICA: АНТИТЕАТР / Ідеї. Винаходи. Форми: хронолексикон. Київ: Арекономі, 2012. 8. Клековкін О. Науковий факт і художній образ (деформація предметного поля українського театрознавства 1920-х років) [електронний ресурс] / Олександр Клековкін // Художня

культура. Актуальні проблеми. - 2024 - Вип. 20, ч. 1. - С. 148-155.
9. Клековкін О. Театрознавство. Предметне поле.: [навч. посіб.] / Олександр Клековкін. - Київ : Арт Економі, 2019.
10. *Лаврентій Р.* Український театр Східної Галичини 20–30-х років ХХ ст.: процеси модернізації : автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства (26.00.01 – теорія та історія культури). Київ, 2021. 21 с.
11. Лаврентій Р. [Леді в лавандовому : експертний відгук] // IV Всеукраїнський театральний фестиваль-премія "ГРА". Альманах. Київ, 2021. С. 15-16.
12. Лаврентій Р. [Механічний апельсин : експертний відгук] // IV Всеукраїнський театральний фестиваль-премія "ГРА". Альманах. Київ, 2021. С. 23-24.
13. Паві П. Словник театру / пер з франц. Львів: Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006.
14. Boenisch,Peter M., Ostermeier, Thomas. The Theatre of Thomas Ostermeier. London; New York: Routledge, 2016.
15. Ubersfeld, Anne. Reading Theatre / Translated from French. Toronto, 1999.
16. Lehmann, Hans-Thies. Postdramatic Theatre / Translated and with an Introduction by Karen Jürs-Munby. London; New York: Routledge, 2006.

Додаткова література:

1. Енциклопедія постмодернізму / за ред.. Ч. Е. Вінквіста та В. Е. Тейлора; пер. з англ. Київ: Вид-во Соломії Павличко, 2003.
2. Ґрущинський П. Нульова зона // Курбасівські читання: науковий збірник. 2010. Вип. 5. С. 96-107.
3. Заболотна В. Фройд у сучасних візіях // Просценіум. 2004. №1-2. С. 49-52.
4. Зонтаг С. Проти інтерпретації та інші есе / пер. З англ.. Львів: Кальварія, 2005.
5. Клековкін О. THEATRICA : лексикон. Київ: Фенікс, 2012.
6. *Лаврентій Р.* «Буна» – історія родини у жанрі «етно-хоррор». Путівник топ-виставами України : [рецензія на виставу] // УкрІнформ. 21.01.2022. https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3388655-buna-istoria-rodini-u-zanri-etnohorror-putivnik-topvistavami-ukraini.html
7. Лаврентій Р. [Сни Аліси : експертний відгук] // IV Всеукраїнський театральний фестиваль-премія "ГРА". Альманах. Київ, 2021. С 164.
8. Лаврентій Р. [H-Effect : експертний відгук] // IV Всеукраїнський театральний фестиваль-премія "ГРА". Альманах. Київ, 2021. С. 175-177
9. Лаврентій Р. [Кострубізми. Кумановський : експертний відгук] // IV Всеукраїнський театральний фестиваль-премія "ГРА". Альманах. Київ, 2021. С. 188-189
10. Прилуцька А. Театральне дійство як соціокультурний феномен: автореф. дис…. канд.. філософ. Н. Харків, 1999.
11. Театр «ДАХ»: фотоальбом. Київ: Дух і літера, 2012.
12. Lituanian Theater. Vilnius, 2009.
13. Theatre SK: Made in Slovakia. Bratislava, 2018.
14. To, co w nas ciemne, ulega przeswietleniu. Pierwsze 15 lat Teatru

	CHOREA. Lodz, 2019. **Відеоматеріали:** Творчість Ромео Кастелуччі https://www.youtube.com/watch?v=6lbHDbDSlQc https://www.youtube.com/watch?v=hImdblbxhOI Творчість Кшиштофа Гарбачевського http://culture.pl/pl/tworca/krzysztof-garbaczewski Творчість Яна Кляти http://culture.pl/pl/tworca/jan-klata https://www.youtube.com/watch?v=7KzqAQA-128 https://www.youtube.com/watch?v=N00WSTHLlDc&t=49s https://www.youtube.com/watch?v=vAbxYcCQVwY Творчість Крістіана Люпи http://culture.pl/pl/tworca/krystian-lupa https://www.youtube.com/watch?v=zo-W6pZoHY0 https://www.youtube.com/watch?v=gDFIKBGI9Gg&t=2s https://www.youtube.com/watch?v=bhKhULcrD8c Творість Кшиштофа Варліковського https://www.dwutygodnik.com/artykul/347-piekny-potwor.html https://zbruc.eu/node/89751 https://ninateka.pl/film/apollonia-krzysztof-warlikowski-english-subtitles https://ninateka.pl/film/burza Творчість Еймунтаса Някрошюса https://www.youtube.com/watch?v=ZjVuYsar4S0 https://www.youtube.com/watch?v=DwWU-0Nm3E8 Творчість Оскарас Коршуноваса https://zn.ua/CULTURE/oskaras_korshunovas_nastoyaschego_zritelya_vyraschivaet_tol ko_festival.html Фізичний театр: DV8: https://www.youtube.com/watch?v=PvctLx8H8xs https://www.youtube.com/watch?v=gjFLu3e3vrs Farm in the cave://www.youtube.com/watch?v=_2RexbICLuY https://www.youtube.com/watch?v=VDVxYQ718GQ Творчість Роберта Вілсона: https://www.youtube.com/watch?v=b26E0D2pm1c https://www.youtube.com/watch?v=8e46xD8cVOw https://www.youtube.com/watch?v=R3R_cX84IVo https://www.youtube.com/watch?v=uRgl

	plWwZ2Q https://www.youtube.com/watch?v=vtcR M8_uMMU Творчість Лєшека Мондзіка: https://www.youtube.com/watch?v=R- PYrGYiUIw https://www.youtube.com/watch?v=P3UrKbotQ4o https://www.youtube.com/watch?v=o9aujpate6o Творчість Тадеуша Кантора. https://www.youtube.com/watch?v=M39RhNan_Qs https://www.youtube.com/watch?v=a235hHGFIps Документальний театр: Rimini Protokoll https://www.rimini-protokoll.de/website/de/ Діяльність британського театру «Royal Court» https://royalcourttheatre.com
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали за залік нараховуються за наступним співвідношенням: • практичні заняття: 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 40 • письмові роботи/захист цих робіт — 60 % , максимальна кількість балів — 60. Підсумкова максимальна кількість балів 100. **Письмові роботи:** Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). **Відвідання занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні зайняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. **Література.** Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. **Політика виставлення балів.** Враховуються бали набрані за самостійну роботу та семінарські/практичні заняття. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

Види робіт. Критерії оцінювання знань студентів	Максимальна кількість балів
1. Бали поточної успішності за участь у практичних заняттях	
Критерії оцінювання (8 занять* на 4 бали = 32 бали)	**Макс. 32 бали**
студенти в повному обсязі володіють навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладають під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкривають зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.	**4**
студенти достатньо повно володіють навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладають під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкривають зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладені деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності.	**3**
студенти в цілому володіють навчальним матеріалом викладають його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому суттєві неточності.	**2**
студенти не в повному обсязі володіють навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладають його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкривають зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві помилки.	**1**
2. Самостійна робота студентів	
Критерії оцінювання	**Макс. 68 балів**
<u>Самостійна робота</u> студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті. До самостійної роботи відносяться також відвідування вистав та інших культурних подій.	**Макс. 8 балів**
Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому семестровому контролі – під час усного представлення студентами їхніх проєктів: • студенти в повному обсязі представили свій проєкт, вільно відповідають на додаткові питання • студенти достатньо повно представили свій проєкт, з підказками викладача відповідають на додаткові питання • студенти в цілому представили свій проєкт, частково відповідають на додаткові питання • студенти не в повному обсязі представили проєкт, плутано відповідають на додаткові питання	**8** **6** **4** **2**
<u>Письмова робота</u> За результатами виконаних письмових робіт (прес-реліз, рецензія, оглядова стаття): • роботи виконані та захищені згідно з графіком, з поясненнями та висновками і в повному обсязі • роботи захищені, але виконані частково, з	**41-60** **21-40**

	порушенням термінів або вимог • роботи не захищені та виконані частково, з порушенням термінів або вимог — **1-20** **3. Індивідуальна робота студентів** Здобувачі вищої освіти можуть отримати додаткові бали за індивідуальні завдання: написання статей, підготовку доповідей та участь в наукових студентських конференціях, круглих столах. Додаткові бали також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни **Макс. 10 балів**
Дотримання умов доброчесності	**Академічна доброчесність**: Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти в частині НДР будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів вищої освіти становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача вищої освіти є підставою для її незарахуванням викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. **Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.** Принципи доброчесності в Університеті та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано НАЗЯВО та положеннями Центру забезпечення якості освіти Львівського національного університету імені Івана Франка. Сайт НАЗЯВО: https://naqa.gov.ua/ Центру забезпечення якості освіти ЛНУ: http://education-quality.lnu.edu.ua/accreditation/university-documents/ Онлайн курс «Академічна доброчесність» викладений за посиланням: https://vumonline.ua/course/academic-integrity- at-the-university/.
Навчання іноземною мовою	У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються матеріали та джерела англійською мовою. Частково навчальний матеріал вивчається англійською мовою (фрагментарно).
Позааудиторні заняття	Передбачається в межах вивчення навчальної дисципліни участь в конференціях, форумах, круглих столах тощо (за активну участь отримують додаткові бали). У рамках неформальної освіти здобувачі можуть самостійно проходити курси на онлайн платформах за темами навчальної дисципліни, що буде враховуватися при оцінюванні аудиторної та самостійної роботи здобувачів.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу
Лекційно-практичний курс

Шифр змістового модуля	Назва змістового модуля, теми
ЗМ І	**Змістовий модуль І. Теоретичні і практичні виміри сучасного театру**. ТЕМА 1. Театральна мова ХХ століття як основа актуального сценічного мистецтва. ТЕМА 2. Театр художника як відповідь на кризу гуманізму. ТЕМА 3. Театр тіла, його ґенеза у ХХ ст.; фізичний театр. ТЕМА 4. Антропологія театру: пошуки сучасного театру як продовження досвіду ХХ ст.
ЗМ ІІ	**Змістовий модуль ІІ. Національна специфіка сучасних сценічних практик**. ТЕМА 5. Литовський театр другої половини ХХ-початку ХХІ століття. ТЕМА 6. Польський театр кінця ХХ - початку ХХІ століття. ТЕМА 7. Німецький театр кінця ХХ - початку ХХІ століття. ТЕМА 8. Провідні західно-європейські театральні колективи та розвиток актуальної театральної мови.
ЗМ ІІІ	**Змістовий модуль ІІІ. Підсумкове представлення студентських проєктів та есе**.